



# ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 16 grudnia 2019 r.

Pozycja 247

## POSTANOWIENIE z dnia 10 grudnia 2018 r. Sygn. akt Ts 37/18

### Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej B.C. i J.C. z 1 marca 2018 r. w sprawie zgodności:

art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854) z art. 32 ust. 1 i art. 190 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284, ze zm.),

p o s t a n a w i a:

**odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.**

### UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 1 marca 2018 r. (data nadania) B.C. i J.C. (dalej: skarżący), wystąpili o stwierdzenie, że art. 11 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854; dalej: ustawa zmieniająca) są niezgodne z art. 32 ust. 1 i art. 190 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284, ze zm.; dalej: Konwencja).

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą.

Bank Polska Kasa Opieki S.A. wystawił 15 maja 2002 r. m.in. przeciwko skarżącym bankowy tytuł egzekucyjny (dalej: BTE). Postanowieniem z 7 czerwca 2002 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy w Ł. Wydział I Cywilny nadał mu klauzulę wykonalności w stosunku do wszystkich dłużników przystępujących do długu, w tym skarżących, jako odpowiedzialnych solidarnie.

Po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 14 kwietnia 2015 r. (sygn. P 45/12, OTK ZU nr 4/A/2015, poz. 46), uznającego za niezgodne z Konstytucją art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (obecnie: Dz. U. z 2017 r.

poz. 1876, ze zm.), skarżący wystąpili do Sądu Rejonowego w Ł. o uchylenie postanowienia z 7 czerwca 2002 r. w przedmiocie klauzuli wykonalności, powołując się na art. 359 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.).

Postanowieniem z 14 sierpnia 2017 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy w Ł. Wydział I Cywilny oddalił wniosek skarżących o uchylenie postanowienia z 7 czerwca 2002 r. powołując się na art. 11 ust. 3 ustawy zmieniającej oraz na odroczenie terminu wejścia w życie wyroku Trybunału z 14 kwietnia 2015 r. Postanowieniem z 27 listopada 2017 r., (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w Ł. oddalił zażalenie skarżących na postanowienie z 14 sierpnia 2017 r.

Skarżący zarzucili art. 11 ust. 2 i 3 ustawy zmieniającej niezgodność z art. 32 ust. 1 Konstytucji, uzasadniając to nierównością sytuacji prawnej dłużników banków i innych dłużników korzystających z instrumentów prawnych postępowania rozpoznawczego. Wskazali ponadto jako wzorzec kontroli art. 190 Konstytucji, argumentując, że celem wyroku Trybunału o sygn. P 45/12 było jedynie czasowe pozostawienie (na czas odroczenia skutku derogacyjnego), a następnie wyeliminowanie z obrotu prawnego BTE jako instytucji niezgodnej z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa. Skarżący podnieśli ponadto niezgodność zaskarżonych przepisów z art. 6 Konwencji, twierdząc, że regulacje te stoją w sprzeczności z prawem skarżących do rzetelnego i publicznego rozpatrzenia ich sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, skargę konstytucyjną może wnieść „każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone”. Oznacza to, że warunkiem dopuszczalności skargi nie jest każde naruszenie Konstytucji, ale tylko takie, które dotyczy wyrażonych w niej norm regulujących wolności lub prawa człowieka i obywatela. W związku z tym, art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: u.o.t.p. TK) zobowiązuje występującego ze skargą do wskazania, która jego konstytucyjna wolność lub które jego konstytucyjne prawo o charakterze podmiotowym i w jaki sposób zostały naruszone.

W ocenie Trybunału Konstytucyjnego w przypadku analizowanej skargi powyższe wymogi nie zostały przez skarżących spełnione ze względu na nieprawidłowe określenie przez skarżących podstawy skargi, a więc przepisów Konstytucji, które mogą służyć za wzorzec kontroli kwestionowanych przepisów.

2. Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wzorcem kontroli, w sprawie inicjowanej skargą konstytucyjną, nie może być samodzielnie ujęta zasada równości wobec prawa statuowana w art. 32 ust. 1 Konstytucji (zob. np. postanowienie pełnego składu z 24 października 2001 r., SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225). Odwołanie się do tej zasady jako podstawy skargi konstytucyjnej jest możliwe dopiero wówczas, gdy skarżący doprecyzują, w zakresie jakiego konkretnego prawa podmiotowego znajdującego umocowanie w przepisach ustawy zasadniczej doszło do niedozwolonego jej ograniczenia (postanowienie z 11 stycznia 2017 r., sygn. Ts 228/16, OTK ZU B/2017, poz. 35). W przypadku analizowanej skargi tego rodzaju doprecyzowanie przez skarżących nie nastąpiło.

3. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego, art. 190 Konstytucji również nie jest dopuszczalnym wzorcem kontroli w postępowaniu inicjowanych skargą konstytucyjną. Regulacja ta ma charakter ustrojowy (postanowienia TK z: 30 lipca 2012 r., sygn. Ts 324/11, OTK ZU nr 2/B/2014, poz. 830; 11 września 2015 r., sygn. Ts 328/14, OTK ZU

B/2016, poz. 68). Art. 190 ust. 1 przewiduje, że orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Ustęp drugi traktuje o ogłoszeniu orzeczeń TK w organie urzędowym. Art. 190 ust. 3 reguluje problem odroczenia utraty mocy obowiązującej przepisu uznanego za niekonstytucyjny, a art. 190 ust. 4 dotyczy wznowienia postępowania po wydaniu przez Trybunał wyroku stwierdzającego niekonstytucyjność regulacji. Wreszcie, art. 190 ust. 5 ustawy zasadniczej stanowi, że orzeczenia Trybunału zapadają większością głosów. Z powyższych postanowień Konstytucji nie wynikają żadne prawa ani wolności jednostki, a zatem art. 190 Konstytucji nie może stanowić wzorca kontroli w sprawie wszczętej na skutek wniesienia skargi konstytucyjnej. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK, przedmiotem kontroli w postępowaniu sądowokonstytucyjnym, inicjowanym skargą konstytucyjną, może być bowiem zgodność przepisów, które były podstawą ostatecznego orzeczenia, z normami Konstytucji wyrażającymi wolności, prawa lub obowiązki jednostki.

Trybunał stwierdza, że niepowiązanie zarzutu naruszenia art. 190 Konstytucji z jakimkolwiek prawem lub wolnością sprawia, iż zarzut ten nie może być przedmiotem rozpoznania merytorycznego w sprawie inicjowanej skargą konstytucyjną. Zgodność kwestionowanych przepisów z art. 190 Konstytucji mogło być przedmiotem rozpoznania tylko w trybie kontroli abstrakcyjnej, z inicjatywy podmiotów posiadających w świetle art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji nieograniczoną legitymację.

4. W odniesieniu do zarzutu niezgodności zakwestionowanych przepisów z art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61 poz. 284, ze zm.; dalej: Konwencja) należy podkreślić, że – zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji – wzorcami kontroli skargi konstytucyjnej mogą być jedynie przepisy Konstytucji wyrażające prawa lub wolności skarżącego. Badanie przez Trybunał aktów normatywnych pod kątem zgodności z aktami prawa międzynarodowego jest niedopuszczalne, dlatego zarzut niezgodności z przepisami Konwencji musi pozostać bez rozpoznania (zob. wyroki z: 17 grudnia 2003 r., sygn. SK 15/02, OTK ZU nr 9/A/2003, poz. 103; 7 marca 2005 r., sygn. P 8/03, OTK ZU nr 3/A/2005, poz. 20; 20 listopada 2007 r., sygn. SK 57/05, OTK ZU nr 10/A/2007, poz. 125 oraz 6 października 2009 r., sygn. SK 46/07, OTK ZU nr 9/A/2009, poz. 132; postanowienia z: 13 października 2011 r., sygn. Ts 204/09, OTK ZU nr 6/B/2011, poz. 424; 19 października 2011 r., sygn. Ts 45/11, OTK ZU nr 2/B/2013, poz. 151; z 21 grudnia 2011 r., sygn. Ts 286/11, OTK ZU nr 3/B/2012, poz. 306).

5. Skoro w rozpatrywanej sprawie skarżący zarzucili niezgodność art. 11 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854) z art. 32 ust. 1 i art. 190 Konstytucji oraz art. 6 Konwencji, to nie wskazali naruszonych konstytucyjnych wolności lub praw, a w konsekwencji nie określili również sposobu ich naruszenia.

Analizowana skarga nie spełnia zatem podstawowego wymogu wynikającego z art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK, co – zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK – jest podstawą odmowy nadania jej dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił jak na wstępie.

## POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.